

Záznam z prvého zasadnutia Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

**Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava,
6. septembra 2011, 11.00 hod., miestnosť č. 117**

Prítomní (vrátane zúčastnených v zastúpení): vid' podľa prezenčnej listiny

Ospravedlnení: Arpád Érsek - Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR; Igor Bartho - Ministerstvo zahraničných vecí SR; Miriam Bročková - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny; Daniela Pochybová – Konfederácia odborových zväzov SR

Program rokovania:

1. Otvorenie
2. Prerokovanie a schválenie návrhu Rokovacieho poriadku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
3. Voľba podpredsedu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
4. Voľba delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania
5. Návrh plánu činnosti Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím
6. Návrh na zriadenie odbornej pracovnej skupiny pre tvorbu nového Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím
7. Plnenie úloh vyplývajúcich z uznesenia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť č. 21 z 27. júna 2011 k materiálu Návrh na postup pri implementácii čl. 33 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím
8. Rôzne

1. Otvorenie rokovania

Jozef Mihál, podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „predseda výboru“)

V úvode privítal všetkých zúčastnených a otvoril zasadnutie Výboru. Priblížil hlavný motív reformy inštitucionálneho rámca ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, ktorým bolo úsilie vlády Slovenskej republiky o racionalizáciu a zefektívnenie systému mechanizmov ochrany a podpory ľudských práv. Niekoľko slov venoval aj Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ktorá v sebe združila dovtedy samostatne pôsobiace poradné orgány vlády pre špecifické okruhy ľudsko-právnej agendy, pričom ich transformovala do podoby vlastných odborných orgánov, výborov. Zároveň informoval o zložení výboru.

V závere úvodného slova predstavil program zasadnutia, ktorí prítomní konsenzuálne schválili s pripomienkou zmeny poradia bodov programu nasledovne: Bod č. 7 programu sa prerokuje po bode č. 3 programu.

Mária Homolová, tajomníčka Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím (ďalej len „tajomníčka výboru“)

Skonštatovala, že na zasadnutí je prítomná nadpolovičná väčšina členov výboru, z čoho vyplýva, že rokovanie prebieha v súlade so štatútom výboru a výbor je uznášaniaschopný.

2. Prerokovanie a schválenie Rokovacieho poriadku Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Mária Homolová, tajomníčka výboru

Prítomných informovala, že do doby zasadnutia Výboru neboli Spoločnému sekretariátu výborov doručené žiadne pripomienky k návrhu Rokovacieho poriadku.

Michal Hefty, zástupca skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Prostredníctvom tlmočnice posunkovej reči PhDr. Márie Košútovej uplatnil pripomienku k čl. 4 rokovacieho poriadku. Žiadal upraviť znenie bodu č. 5 nasledovne: Na zasadnutí výboru sa zúčastňujú tlmočníci posunkového jazyka a/alebo artikulační tlmočníci podľa potreby členov Výboru. Pokiaľ sa predpokladá, že rokovanie Výboru bude trvať dlhšie ako 60 minút, prizývajú sa zásadne vždy dvaja tlmočníci pre každú zvolenú formu tlmočenia. Voľba výberu tlmočníkov závisí od individuálnych komunikačných požiadaviek členov Výboru so sluchovým postihnutím.

Jozef Mihál, predseda výboru

Odporučil členom výboru, aby bola uplatnená pripomienka akceptovaná.

Záver: Rokovací poriadok prítomní jednohlasne schválili v znení pripomienky prednesenej zástupcom skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím (uznesenie VOZP č. 1/2011)

3. Voľba podpredsedu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Jozef Mihál, predseda výboru

Zdôraznil, že podľa ustanovenia čl. 5 ods. 3 štatútu výboru, podpredsedom výboru je člen výboru, ktorý zastupuje organizáciu zaoberajúcu sa problematikou spadajúcou do pôsobnosti výboru alebo odborník preukázateľne pôsobiaci v tejto oblasti.

Informoval, že podpredsedu výboru vymenúva predseda výboru na návrh členov výboru.

Následne predseda výboru vyzval členov výboru, aby predniesli svoje návrhy kandidátov na podpredsedu výboru.

Jozef Mihál, predseda výboru

Vzhľadom k tomu, že sa nikto neprihlásil do diskusie, vyslovil svoj názor, že za kandidáta na predsedu výboru navrhuje pána Mamojku, predsedu Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím

Podporila návrh predsedu výboru, aby bol podpredsedom výboru pán Branislav Mamojka.

Anna Bartalová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím

Taktiež podporila uvedený návrh.

Jozef Mihál, predseda výboru

Skonštatoval, že jediným navrhnutým kandidátom je pán Mamojka, ktorému následne odovzdal slovo, aby sa vyjadril k návrhu na kandidatúru.

Branislav Mamojka, predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR

Podakoval sa za mimoriadnu dôveru. Pripomenul, že vo výbore zastupuje Národnú radu občanov so zdravotným postihnutím v SR, ktorá sa zaoberá problematikou všetkých kategórií zdravotného postihnutia a spoločnými problémami, a za osemročné obdobie svojho pôsobenia preukázala dostatočne, že vie a chce sa zaoberať danou problematikou. Vyjadril sa, že si myslí, že táto funkcia bude mimoriadne náročnou z viacerých dôvodov nielen preto, že Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR je vo veľmi ťažkej existenčnej situácii, ale aj v súvislosti s veľmi dôležitými úlohami a to je predovšetkým implementácia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorá nielen pomáha, ale aj kladie mimoriadne náročné úlohy na to, aby sme sa podieľali na implementácii dohovoru. Takisto spomenul aj prípravu Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím. Zdôraznil, že práce bude dosť veľa a toto obdobie bude náročné aj na spoluprácu. Vyjadril sa, že pokiaľ návrh na jeho kandidatúru bude schválený, myslí si, že jednou z jeho hlavných úloh bude aj snaha o vytvorenie optimálnych podmienok pre spoluprácu mimovládnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím, štátnej správy a samosprávy a riešeniu problematiky osôb so zdravotným postihnutím.

Jozef Mihál, predseda výboru

Vyzval prítomných k hlasovaniu. Kandidatúra pána Mamojku bola jednohlasne schválená.

Záver: Branislav Mamojka získal 24 hlasov, čím bol prítomnými členmi výboru zvolený za podpredsedu Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím.

4. Plnenie úloh vyplývajúcich z uznesenia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť č. 21 z 27. júna 2011 k materiálu Návrh na postup pri implementácii čl. 33 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím

Kálmán Petőcz, generálny riaditeľ Sekcie ľudských práv a rovnakého zaobchádzania Úradu vlády SR a tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť,

V úvode príspevku sa poďakoval za slovo. Uviedol, že implementácia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len Dohovor“), článku 33, pre SR prichádza v čase, keď si vláda SR zároveň dala ako jednu zo svojich úloh reformu systému ochrany a podpory ľudských práv, pričom jednotlivé ustanovenia Dohovoru napomáhajú pri tejto reforme. Ďalšie aktivity podpredsedu vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny v uvedenej oblasti súvisiace s implementáciou článku 33 vychádzajú z Analytickej správy o činnosti a postavení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej len „Stredisko“) v kontexte inštitucionálnej ochrany ľudských práv v SR, analýzy spracovanej pánom J. Fialom a predbežnej analýzy, ktorá bola vypracovaná pre potreby Úradu vysokej komisárky OSN pre ľudské práva v Ženeve.

Informoval, že podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny by mal predložiť na rokovanie vlády SR návrh novely zákona o Stredisku a návrh novely zákona o Verejnom ochrancovi práv. Uviedol, že ak vychádzame z čl. 33 ods. 2 Dohovoru, na základe ktorého zmluvné strany zachovávajú, posilňujú, zriaďujú alebo ustanovujú na

vnútroštátnej úrovni systém zahŕňajúci jeden alebo viac nezávislých mechanizmov na presadzovanie, ochranu, monitorovanie a vykonávanie Dohovoru, predpokladáme systém nezávislých inštitúcií, pričom jednou z nich by mal byť úrad ombudsmana a druhou Stredisko zreformované na Úrad pre rovnaké zaobchádzanie. Jeden zástupca ombudsmana by mal samostatne pôsobiť v oblasti monitorovania, presadzovania a ochrany práv zdravotne postihnutých ľudí. Zástupca ombudsmana nemá byť len administratívnou funkciou, ale smerom k dodržiavaniu Dohovoru by mal disponovať určitými autonómnymi kompetenciami. Podľa analýzy vypracovanej Úradom vysokej komisárky OSN pre ľudské práva, nie všetky štáty uvažujú o nezávislom mechanizme, rovnako je nedostatočný model, že za nezávislú inštitúciu sa ustanoví len ombudsman ako taký a dohľad nad vykonávaním Dohovoru bude len otázka vnútorného administratívneho rozdelenia prác ombudsmana. Stredisko by malo byť posilnené práve v oblasti dohľadu a monitorovania nad implementáciou európskych antidiskriminačných smerníc, antidiskriminačného zákona a pod. Je to teda systém dvoch nezávislými inštitúcií na ochranu, monitorovanie a vykonávanie Dohovoru.

Koordinačný mechanizmus podľa čl. 33 ods. 1 Dohovoru predstavuje Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a jej odborný orgán, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím. Vzájomné vzťahy Rady a Výboru sú dané v štatútoch, s možnosťou prijímania zásadných stanovísk Výborom, ktoré sa stávajú zásadnými stanoviskami Rady. Tento model zároveň umožňuje aj priamu participáciu osôb so zdravotným postihnutím a ich mimovládnych organizácií v zmysle čl. 33 ods. 3 Dohovoru. Participatívne mechanizmy a zapojenie organizácií zastupujúce zdravotne postihnutých ľudí pri formovaní svojich stanovísk by mal mať aj zástupca ombudsmana, aj Úrad pre rovnaké zaobchádzanie v prípade jeho odsúhlasenia vládou SR.

Úrad vlády navrhuje, aby hlavné kontaktné miesto zostalo na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR a následne by sa mali vytvoriť ďalšie kontaktné miesta na všetkých relevantných rezortoch, pričom jedným z kontaktných miest by bol aj Úrad vlády SR. Dôvodom tohto návrhu je skutočnosť, že úsek podpredsedu vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny nie je organizačno-technicky zabezpečený tak, aby mohol vykonávať túto funkciu: nemá organizačný, technický, právny ani ekonomický servis. Štatutárnym zástupcom úradu vlády je pán Viktor Nižňanský, teda nie podpredseda vlády SR. Návrh vychádza zo šírky problematiky, ktorá je riešená na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), aj z porovnaní s inými európskymi štátmi, ktoré majú hlavné kontaktné miesta väčšinou na ministerstve práce, pričom úzke prepojenie Rady vlády, výborov a kontaktných miest cez koordináciu v rámci Rady vlády a Výboru dostatočne zabezpečí prierezovosť riešenej problematiky.

Druhé zasadnutie Rady vlády schválilo pre podpredsedu vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny úlohu vypracovať celoštátnu komplexnú stratégiu ochrany a podpory ľudských práv, ktorý doteraz na SR nie je, ale ktorý mal byť vypracovaný v nadväznosti na svetovú konferenciu o ľudských právach vo Viedni v r. 1993. V tomto období sa komplexný materiál nevypracoval, existujú rôzne dokumenty, ktoré sa čiastočne týkajú problematiky ľudských práv a tieto, či už ide o stratégie, akčné plány alebo podobne nie sú zasadené do celkového rámca dlhodobej vízie ľudskoprávnej politiky štátu. Jednou z navrhovaných úloh Výboru bude pripraviť podklady do plánovanej stratégie a navrhnúť hlavné priority ľudskoprávneho hľadiska v oblasti práv zdravotne postihnutých.

Jozef Mihál, predseda výboru

Z ďalšej časti zasadnutia sa ospravedlnil z dôvodu neodkladných povinností a vedením zasadnutia v zmysle štatútu výboru poveril novozvoleného podpredsedu výboru.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

V súvislosti s plnením úlohy uloženej uznesením Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť č. 21 skonštatoval, že v súčasnosti výbor nemá k dispozícii dostatok informácií, aby mohol zaujať kompetentné stanovisko v súvislosti s čl. 33 ods. 2 Dohovoru. Riešenie úlohy sa bude odvíjať od toho, ako sa zmení postavenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva a postavenie Verejného ochrancu práv. Zdôraznil, že je dôležité, aby tento mechanizmus spĺňal parížske kritériá.

Ďalej prezentoval stanovisko mimovládnych organizácií týkajúce sa určenia kontaktného miesta podľa čl. 33 ods. 1, ktoré odznelo aj na marcovom podujatí – diskusia pri okrúhom stole. Je plne v súlade s materiálom, ktorý vypracoval expert pán Fiala a podľa citovaného stanoviska kontaktným miestom by mal byť organizačný útvar Úradu vlády SR. V nadväznosti na názor, že kontaktným miestom by malo byť MPSVR SR dodal, že toto ministerstvo nemá na riešenie úlohy dostatočné kompetencie. Zároveň zdôraznil, že táto situácia nemôže byť riešená ani prostredníctvom servisného orgánu pre poradné orgány, ktorým je Spoločný sekretariát výborov.

Lýdia Brichtová, riaditeľka odboru sociálnych služieb MPSVR SR

Poukázala na to, že za dvadsať rokov existencie výborov a sekretariátov zaoberajúcich sa problematikou zdravotného postihnutia na MPSVR SR bolo sprevádzaných neustálymi problémami s tým, ako koordinovať ostatné rezorty na to, aby si plnili svoje úlohy. MPSVR SR nie je kompetenčne, finančne ani personálne na plnenie takejto úlohy vybavené. Touto úlohou by mala byť poverená nadrezortná inštitúcia. Zdôraznila, že ani Spoločný sekretariát výborov na MPSVR SR nemôže zastávať túto pozíciu, pretože sa tejto problematike venuje jedna osoba, ktorou je tajomníčka výboru. Je nemysliteľné, aby jeden človek zabezpečoval tento koordinačný mechanizmus. Tento človek bude zastupovať SR v budúcnosti aj na rôznych fórach Európskej únie.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Ďalej informoval, že do 25. júna 2012 musí Vláda SR predložiť OSN správu aké opatrenia prijala na implementáciu Dohovoru a ako ich plní.

V nadväznosti na vyššie uvedené naformuloval nasledovný text uznesenia k plneniu úlohy vyplývajúcej z uznesenia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť č. 21 z 27. júna 2011 k materiálu Návrh na postup pri implementácii čl. 33 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím:

Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím

A. berie na vedomie

A.1. materiál Návrh na postup pri implementácii čl. 33 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím;

B. predkladá Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť nasledovné stanovisko:

B.1. Vzhľadom k tomu, že analýza finančných a právnych dosahov presunu kompetencií a úloh vnútroštátnej inštitúcie ochrany ľudských práv zo Slovenského národného strediska pre ľudské práva na verejného ochrancu práv, pri zachovaní Slovenského národného strediska pre ľudské práva s kompetenciami v oblasti podpory a zabezpečenia rovnakého zaobchádzania podľa bodu B.1. uznesenia vlády SR č. 347 zo dňa 1. júna 2011 a analýza finančných a právnych dosahov zrušenia Slovenského národného strediska pre ľudské práva a prechodu všetkých jeho kompetencií a úloh na verejného ochrancu práv a Centrum právnej pomoci podľa bodu B.2. uznesenia vlády SR č. 347 zo dňa 1. júna 2011 neboli do doby termínu zasadnutia výboru vypracované a predložené Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím nemá potrebné informácie na prijatie kvalifikovaného stanoviska k ustanoveniu alebo zriadeniu nezávislého monitorovacieho mechanizmu;

B.2. Výbor odporúča, aby riešenia úloh podľa uznesenia č. 347/2011 plne rešpektovali ustanovenie čl. 33 ods. 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a vyhovovali Parížskym kritériám.

B.3. Výbor odporúča, aby ako kontaktné miesto podľa ustanovenia čl. 33 ods. 1 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím bol určený alebo zriadený štátny orgán s pôsobnosťou koordinovať vzájomnú spoluprácu a súčinnosť medzi jednotlivými ústrednými orgánmi štátnej správy a ďalšími zainteresovanými orgánmi a inštitúciami v oblasti plnenia medzinárodných záväzkov štátu týkajúcich sa práv osôb so zdravotným postihnutím, dostatočne personálne a finančne vybavený na plnenie úloh vyplývajúcich z Dohovoru.

Následne požiadal o odhlasovanie uznesenia. Za návrh hlasovalo 23 členov 1 sa zdržala hlasovania.

Záver: Výbor schválil (uznesenie VOZP č.4/2011) ktoré sa prijíma v súvislosti s plnením úlohy uloženej uznesením Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť č. 21.

5. Voľba delegáta do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv

Mária Homolová, tajomníčka výboru

Priblížila prítomným postavenie Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a mechanizmus nominovania zástupcov do uvedeného výboru.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Následne vyzval členov výboru za mimovládne organizácie, aby navrhli kandidáta, ktorého by chceli delegovať do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv. Zároveň využil možnosť navrhnúť ako vhodnú kandidátku pani Ivetu Mišovú, zástupkyňu skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím a riaditeľku Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR, ktorá je mimoriadne aktívna práve v oblasti presadzovania ľudských práv nielen skupiny ľudí s mentálnym postihnutím, ale všetkých zdravotne postihnutých. Vyjadril domnienku, že by bola vhodným kandidátom do predmetného výboru

a vyzval na ďalšie predkladanie návrhov. *Pozn.:* Vzhľadom na to, že neboli prednesené žiadne ďalšie návrhy, odovzdal slovo pani Mišovej.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím a riaditeľka Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR sa poďakovala za prejavenu dôveru.

Záver: Iveta Mišová sa hlasovania zdržala a od prítomných získala 17 hlasov, čím bola delegovaná do Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv.

6. Návrh plánu činnosti Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím

Mária Homolová, tajomníčka výboru

Prítomných oboznámila s pripravovaným plánom práce.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Vyzval členov výboru k doplneniu, prípadne k pozmeneniu návrhu plánu práce.

Lýdia Brichtová, riaditeľka odboru sociálnych služieb MPSVR SR

Vyjadрила sa k navrhovanému bodu programu plánu práce s názvom „Príprava návrhov stanovísk a uznesení k návrhom zákonov predkladaných v súlade s plánom práce Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť“ (ďalej len „Rada“). Poznamenala, či sa pri tvorbe návrhu plánu činnosti uvažovalo o tom, či je tento proces vyhovujúci najmä z hľadiska času.

Mária Homolová, tajomníčka výboru

Informovala, že Rada si vytvorila harmonogram návrhu plánu činnosti, za základe ktorého sú prerokovávané rôzne legislatívne návrhy. V rámci uvedeného plánu je navrhnutý aj harmonogram pre jednotlivé výbory, na zasadnutiach ktorých by mali byť prerokované predmetné legislatívne návrhy.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Vyjadril pochopenie v súvislosti s pripomienkou pani Brichtovej a zároveň sa priklonil k tomu, že táto úloha je ťažko realizovateľná. Skonštatoval, že sa zúčastnil na prvom rokovaní Rady ako hosť, no v programe nebol zaradený ani jeden návrh zákona, aj keď v tom čase bolo v legislatívnom procese viacero zákonov.

Lýdia Brichtová, riaditeľka odboru sociálnych služieb MPSVR SR

Vyjadрила sa, že výbor je pripomienkujúci orgán a vzhľadom k tomu je potrebné dohodnúť mechanizmus, akým spôsobom sa budú spracovávať pripomienky na náklade stanovísk jednotlivých členov výboru. Konštatovala, že aj bývalá Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť sumarizovala pripomienky.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Upozornil na to, že Spoločný sekretariát výborov nie je zo zákona pripomienkujúcim miestom. Skonštatoval, že bývalá Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím z vlastnej iniciatívy sústredovala rôzne názory organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ktoré zverejňovala na Portál právnych predpisov, ale táto činnosť nebola v súlade so zákonom, pretože nebola pripomienkujúcim miestom. Upresnil, že aj Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR zverejňuje pripomienky na Portál právnych predpisov ako verejnou. Skonštatoval, že MPSVR SR a ďalšie ministerstvá ich rešpektujú a pozývajú na rozporové konania. Uviedol, že Ministerstvo zdravotníctva SR ich nerešpektuje a vôbec neprizýva na rozporové konania. Poznamenal, že výbor sa môže vyjadrovať k strategickým zámerom a legislatívnym zámerom. Uviedol, že Spoločný sekretariát výborov bude aj naďalej distribuovať oznamy o pripomienkových konaniach, no organizácie by si mali predmetné pripomienky zverejňovať na Portál právnych predpisov za seba. Skonštatoval, že členovia výboru, ktorí sú zástupcami štátnych orgánov, pripomienkujú legislatívne návrhy priamo ako povinne pripomienkujúce subjekty.

Pozn. V nadväznosti na diskusiu bol predmetný bod z plánu činnosti odstránený.

Podpredseda výboru ďalej poznamenal, že by bolo potrebné venovať sa aj otázke postavenia a existencie organizácií osôb so zdravotným postihnutím a ich podpore zo strany štátu. Skonštatoval, že vo viacerých materiáloch sa uvádza, ako dobre spolupracuje štát s organizáciami osôb so zdravotným postihnutím, ale organizáciám sa zdá, že podmienky pre existenciu organizácií sa nezlepšujú, stagnujú alebo skôr sa zhoršujú. Uviedol, že prijatím zákonov o dotáciách v kompetencii jednotlivých ministerstiev došlo skôr k zhoršeniu ako k zlepšeniu, pretože jediný zákon, ktorý umožňuje prispievať na mzdy pracovníkov organizácií je MPSVR SR. Všetky ostatné zákony zakazujú poskytovanie príspevkov na financovanie miezd. Informoval, že pri všetkých rokovaníach im bolo povedané, že táto situácia nastala v dôsledku nesúhlasu Ministerstva financií SR. Skonštatoval, že na zasadnutí Rady vlády SR pre mimovládne organizácie sa vyjadril štátny tajomník Ministerstva financií, že skutočnosť je odlišná. Považuje za potrebné venovať sa tejto problematike, pretože problémy spočívajú v tom, že nie sú špeciálne schémy, ktoré by umožňovali práve podporu aktivít na zvyšovanie povedomia, právneho vedomia, osvetu. Tieto aktivity je možné realizovať v rámci projektov, kde veľmi často nevedia, či budú schválené, hlavne kedy budú schválené, je tam možné získať len obmedzené prostriedky na dohody. Zdôraznil, že práve v oblasti zdravotného postihnutia je potrebné pracovať s profesionálmi, ktorí rozumejú komunikácii a práci so zdravotne postihnutými. Dodal, že nie je to možné robiť ad hoc, alebo len vtedy, ak sa im podarí občas získať finančné prostriedky. Zdôraznil, že by bolo dobré venovať sa vytváraniu podmienok existencie a efektívnej činnosti reprezentatívnych organizácií osôb so zdravotným postihnutím. Mal by to byť jeden z bodov plánu činnosti, ktorému je potrebné sa venovať.

Mária Orgonášová, Únia miest Slovenska

Vyjadrila pánovi Mamojkovi podporu s uvedeným návrhom. Zároveň podotkla, že v súčasnom období je obrovským problémom získať v zmysle zákonov o dotáciách finančné prostriedky na financovania členských príspevkov v medzinárodných organizáciách.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Navrhol do plánu práce doplniť bod: „Prvá etapa analýzy potrieb organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím z hľadiska existencie a efektívnej činnosti“

s termínom predloženia prvého dokumentu do najbližšieho zasadnutia výboru. Predmetný dokument by mal odzrkadľovať to, v čom vidia problémy mimovládne organizácie. V nadväznosti na uvedené prítomní odporučili schváliť plán práce aj s doplnením predmetného bodu. Členovia výboru zároveň odporučili predsedovi výboru zriadiť pracovnú skupinu pre prípravu analýzy potrieb organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím z hľadiska existencie a efektívnej činnosti do konca septembra 2011 v zložení: predseda Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, zástupca skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím, zástupca skupiny organizácií osôb s chronickými ochoreniami, zástupca skupiny organizácií osôb s duševnými poruchami a poruchami správania, zástupca skupiny organizácií osôb so sluchovým postihnutím, zástupca skupiny organizácií osôb s telesným postihnutím, zástupca skupiny organizácií osôb so zrakovým postihnutím.

Záver: Výbor jednohlasne schválil plán činnosti výboru v zmysle pripomienok (uznesenie VOZP č. 2/2011) a vytvorenie pracovnej skupiny pre prípravu analýzy potrieb organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím z hľadiska existencie a efektívnej činnosti (uznesenie VOZP č. 5/2011).

7. Návrh na zriadenie odbornej pracovnej skupiny pre tvorbu nového Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Uviedol, že členom výboru bol pred rokovaním zaslaný stručný materiál, v ktorom sa mohli oboznámiť s doterajšou prácou pri tvorbe Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „Národný program“).

Informoval, že nastavený a zvolený mechanizmus prípravy nebol optimálny. V súčasnosti je potrebné riešiť otázky implementácie Dohovoru, ktorý je veľmi široký a zasahuje celú oblasť toho, čo potrebujeme riešiť. Predchádzajúci Národný program vychádzal zo štandardných pravidiel OSN. Bolo by potrebné, aby bol nový Národný program podriadený implementácii Dohovoru. Z uvedeného dôvodu je potrebné vytvoriť pracovnú skupinu a začať pracovať na tvorbe nového Národného programu. Doterajšia pracovná skupina bola vytvorená len z predstaviteľov mimovládnych organizácií, bolo veľmi ťažké dosiahnuť plne koordinovaný cieľ a dokument, pretože tieto organizácie nemajú dostatočné zázemie a profesionálne vybavenie. Zdôraznil, že sme sa stretli s problémami v súvislosti s vyžadovaním podkladov od štátnych orgánov. Národný program nemôže byť evidenciou a inventúrou problémov a požiadaviek organizácií osôb so zdravotným postihnutím, ale by mal byť jasným vyjadrením štátnej politiky riešenia problémov osôb so zdravotným postihnutím. Pokiaľ si výbor zriadi pracovnú skupinu na prípravu Národného programu, vyjadril presvedčenie o tom, že vedúcim tejto pracovnej skupiny by mal byť predstaviteľ štátnej správy, ktorý je schopný túto prípravu zabezpečiť organizačne, administratívne a koordinačne tak, aby aj odzradľovala možnosti a zámery štátnej politiky v oblasti riešenia problematiky zdravotného postihnutia.

Mária Orgonášová, Únia miest Slovenska

Uviedla, že sa významnou mierou podieľala na tvorbe Národného programu a jeho kompletizácii. Skonštatovala, že by bolo vhodné, aby členom pracovnej skupiny bol aj zástupca Únie miest Slovenska a ZMOS, pretože úloha samosprávnych orgánov je nezastupiteľná.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Prítomných informoval, že pracovnej skupine predsedal a pani Repková bola podpredsedníčkou, ktorá mimoriadne efektívne pracovala na zjednocovaní a formulovaní, aby bol materiál čo najjednoduchší. Uviedol, že materiál bol z hľadiska jednotlivých oblastí dosť rôznorodý a značne rozsiahly.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím.

Uviedla, že členovia bývalej pracovnej skupiny intenzívne pracovali na tvorbe materiálu a zodpovedne pristupovali k daným úlohám. Vzhľadom k tomu už bude mať nová pracovná skupina podklady pre svoju činnosť.

Mária Homolová, tajomníčka výboru

Uviedla, že do novej pracovnej skupiny zamýšľa výraznejšie zapojiť štátnu správu, pretože rozpracovaný Národný program vyjadruje skôr potreby artikulované mimovládnyimi organizáciami, pretože bol prevažne spracovaný predstaviteľmi organizácií zastupujúcich záujmy osôb so zdravotným postihnutím. Nakoľko Národný program má prezentovať politiku štátu v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím, tak je nevyhnutné, aby sa na tvorbe nového Národného programu prioritne podieľali zodpovedné štátne inštitúcie.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Prítomných oboznámil so svojou predstavou, že členmi pracovnej skupiny by mali byť aj tí ktorí v skupine pracovali a podieľali sa na tvorbe materiálu, bude potrebné do skupiny zaradiť aj predstaviteľov jednotlivých rezortov, ktorí sú maximálne zainteresovaní z hľadiska vecnej príslušnosti. V pracovnej skupine budú aj zástupcovia štátnej správy, ktorí by boli garantmi za určitú vecnú oblasť. Následne by sa výstupy spoločne pripomienkovali a zosúladovali. Vedúci pracovnej skupiny by mal mať kompetencie v rokovaniach. Zároveň uviedol, že túto úlohu by len veľmi ťažko mohla zastávať riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov alebo tajomníčka výboru. Mal by to byť niekto, kto bude presadzovať štátnu politiku a toto rozhodnutie by ponechal na pánovi ministrovi, koho vymenuje za vedúceho pracovnej skupiny. Vyjadril sa, že nie je možné, aby sa štátna správa zbavovala svojich kompetencií.

Prítomných požiadal o hlasovanie k časti, kto je za návrh, aby bol predsedom výboru vymenovaný za vedúceho pracovnej skupiny predstaviteľ štátnej správy. Za návrh hlasovalo 12 členov, 1 proti a 2 sa zdržali hlasovania.

Následne požiadal o odhlasovanie uznesenia k zriadeniu pracovnej skupiny ako celku. Za návrh hlasovalo 12 členov, 1 proti a 2 sa zdržali hlasovania.

Záver: Výbor odporúča zriadiť pracovnú skupinu pre tvorbu nového Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím a zároveň odporúča predsedovi výboru za vedúceho pracovnej skupiny vymenovať predstaviteľa štátnej správy. (uznesenie VOZP č. 3/2011).

8. Rôzne

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Prítomných vyzval k návrhom do bodu rôzne.

Ľubica Zajacová, Úrad vlády SR

Zareagovala na informáciu, ktorá odznela k možnosti financovania členských príspevkov v medzinárodných organizáciách. Informovala, že v zmysle zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády SR je možné získať finančné prostriedky aj z programu Podpory uplatňovania ľudských práv a slobôd. Prítomných podporila, aby využili aj tento finančný mechanizmus a zapojili sa do čerpania cez dotačnú schému Úradu vlády SR.

Zároveň prítomných oboznámila s Európskym rokom aktívneho starnutia 2012, ktorý vyhlásila Európska komisia za Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami. Úrad vlády SR je národným koordinátorom tohto európskeho roka. Predmetná úloha bola presunutá z MPSVR SR na Úrad vlády SR na jar tohto roku. V súčasnosti sa pripravuje Národný plán implementácie. Dôvody na zriadenie Európskeho roka, komisia uvádza vo svojich demografických správach, ktoré vyplývajú zo všeobecného starnutia Európskej populácie. Európsky rok aktívneho starnutia sa týka osôb od veku 55 a vyššie. Zároveň informovala o cieľoch európskeho roka aktívneho starnutia. Ciele sú zamerané na zvyšovanie povedomia o problematike a snaha o zlepšenie a skvalitnenie života starších osôb, ich dôstojný život, zdravé starnutie, využívanie voľného času, podpora športových a kultúrnych aktivít, ďalej je to sociálna inklúzia starších osôb, znižovanie chudoby a zlepšenie prístupu na trh práce. Záverom informovala, že všetky informácie je možné nájsť na webovej stránke Úradu vlády SR.

Iveta Mišová, zástupkyňa skupiny organizácií osôb s mentálnym postihnutím

Skonštatovala, že bývalá Rada vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím iniciovala vznik Národného registra osôb so zdravotným postihnutím. Následne bol spracovaný koncepčný zámer budovania Národného registra osôb so zdravotným postihnutím. Boli zadané úlohy a termíny plnenie. Položila otázku, ako sa podarilo splniť súvisiacu úlohu a či sa plánuje v budovaní Národného registra osôb so zdravotným postihnutím pokračovať.

Mária Homolová, tajomníčka výboru

Informovala, že bývalej ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny bolo od vtedajšej Rady vlády SR pre osoby so zdravotným postihnutím uložená úloha - vypracovať legislatívny zámer budovania Národného registra osôb so zdravotným postihnutím. Následne bola touto úlohou poverená Sekcia sociálnej a rodinnej politiky MPSVR SR. Po uplynutí termínu predloženia materiálu nám bolo doručené stanovisko, v ktorom sa uvádzalo, že napriek maximálnemu úsiliu sa vecne príslušnej sekcii MPSVR SR nepodarilo vypracovať legislatívny zámer budovania Národného registra osôb so zdravotným postihnutím.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru

Poďakoval sa prítomným a ukončil zasadnutie.

V Bratislave dňa 30. septembra 2011

Zapísala:

Mária Homolová, tajomníčka Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím, v. r.

Za správnosť:

Janka Divincová, riaditeľka Spoločného sekretariátu výborov, v. r.

Schválil:

Jozef Mihál, podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda výboru, v. r.

Branislav Mamojka, podpredseda výboru, v. r.